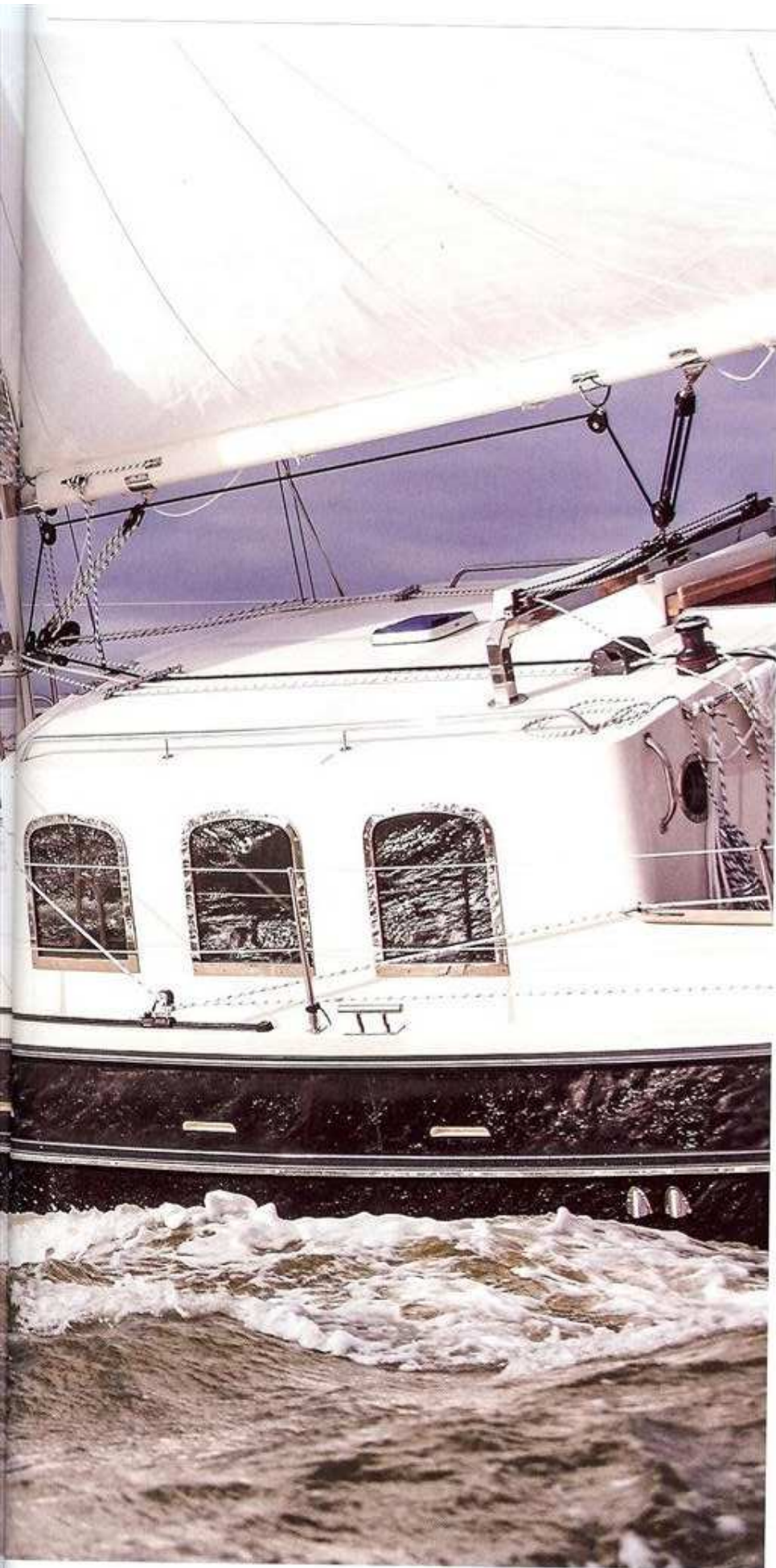

Nieuwe poly klassieker *Ruimtewonder*

Een polyester schip met een onmiskenbaar klassiek uiterlijk naar ontwerp van Martin Bekebrede, dat is de nieuwe Wanderer 40P van NAZ-schepen. We maakten een proefvaart met dit ruimtewonder, dat dankzij het midzwaard zonder problemen droog kan vallen.

Tekst: Arthur van 't Hof Foto's: Arthur Smeets

De haven van Harlingen wordt bevolkt door open sloepen, die naar binnen worden geroeid door sportief ogende mannen en vrouwen. Morgen gaat de HT Race van start, de Spartaanse roeimarathon naar Terschelling. Maar de boot waar wij vandaag mee gaan varen is alles behalve Spartaans. Het is de gloednieuwe demo-boot van NAZ-schepen, de Wanderer 40P, de grootste boot in polyester die Chiel de Zeeuw van NAZ nu kan leveren. Polyester? Jazeker, polyester, maar dat wil niet zeggen dat het uiterlijk minder klassiek is. Want dat element houdt Chiel scherp in de gaten.

'De vraag naar dit schip kwam echt uit de markt,' zegt hij. 'Er is blijkbaar behoefte aan meer ruimte. Voorheen kwam je dan uit op een stalen Noordkaper van 40 voet. Maar die is meteen een ton duurder en 5 ton in gewicht zwaarder.' Om met de deur in huis te vallen vraag ik wat deze nieuwe Wanderer dan wel moet kosten. De verrassing: vaarklaar rond de 240.000 euro. Tot nu toe bouwde NAZ in drie lengtes in polyester; een 22-voeter, een 28-voeter, en de 31-voets Noordkaper. Daar is nu dus een 40-voeter bijgekomen. Het is het ruimtewonder van de vloot en volgens De Zeeuw 'moet het zo ongeveer het honderdste schip zijn, dat we sinds 2004 gebouwd hebben'.

Verlengen van de zeiltijd

Veel liefhebbers van de polyester NAZ-schepen voeren voorheen in een platbodem. Chiel de Zeeuw constateert dat de overstap vaak te maken heeft met onderhoud. Het houtwerk, het bestrijden van de roestplekken - wie daar geen zin meer in heeft kiest voor polyester. Maar de 31-voeter was voor een aantal klanten toch nog te klein. 'Die willen langer aan boord verblijven,' aldus De Zeeuw, 'en met deze 40-voeter heb je dan toch je appartement

Ontworpen op gebruiksgemak (alle lijnen naar de kuip) met het klassieke uiterlijk van een werkschip

GEGEVENS WANDERER 40P

L.o.a.	13,05 m
L.o.d.	12,18 m
L.w.l.	10,90 m
Breedte	4,10 m
Diepgang	0,9 m / 2,4 m
WATERVERPLAATSING	ca. 12 ton
Ballast	3200 kg op vlak
Zeiloppervlak	94 m ²
Drinkwater	500 l
Diesel	120 l
Motor	Nanni 50 pk
Keur	CE-A
Meer info:	www.nazeeuw.nl

bijje.' Het schip heeft een CE-A keur, wat betekent dat je ook niet bang hoeft te zijn voor een langere tocht op zee; dat moet het schip zonder problemen aankunnen.

'Het gebruiksgemak is ook een pluspunt van dit schip,' aldus De Zeeuw. 'Alle lijnen gaan naar de kuip, zelfs reven doe je vanuit de kuip. En de fok en kotterfok staan op rollers. Schippers die een platbodem te zwaar vinden worden en al beginnen te denken aan een motorboot, kunnen hun zeiltijd met dit schip aanzienlijk verlengen.' Bovendien kunnen ze nog steeds naar vaargebieden die voor platbodems ook aantrekkelijk zijn. De Wanderer 40P heeft immers geen kiel, maar een midzwaard. Zeegaand, maar droogvallend, is het adagium.

Op basis van een schokker

Zo'n rondspant schip moet dan zijn stabiliteit voor een groot deel halen uit de breedte, die bedraagt 4,10 m. Als je dat combineert met een stahoogte van ruim 2 meter door vrijwel het gehele schip, dan krijg je een idee hoe enorm ruim dit schip inderdaad is. Het ontwerp is zoals altijd ook nu weer van

Martin Bekebrede. En net als bij de Noordkapers heeft ook deze Wanderer veel klassieke elementen: de rechte stevenbalk in combinatie met het boegsprietje, de wat geknepen kont met "tumble home", het stevige berg-hout en bovendecks de getoogde ramen en ronde patrijspooten in de opbouw, stoere bolders en zo meer. 'Zelfs onder water is het klassiek,' zegt Chiel de Zeeuw. 'Als je het spantenraam over dat van een schokker legt zie je verrassend veel overeenkomsten, zoals de plaats van de grootste breedte en het verloop naar het achterschip. Martin Bekebrede maakt daar ook nooit een geheim van. Die zegt altijd: een schokker gedraagt zich goed in ruim water, daar heb ik naar gekeken.'

Tijd om dat te gaan checken. We varen de Noorderhaven uit, door de brug en gaan in zuidelijke richting de Boontjes op. Het is bijna recht voor de wind en dat is geen ideale koers voor het maken van "dynamische foto's". Gelukkig is het hoogwater en Chiel de Zeeuw is bepaald niet bang aangelegd. Zodra het mogelijk is stuurt hij richting de platen aan stuurboord. De zeilen worden aangehaald en de Wanderer 40P dendert er vandoor. Op

boven: Met het midzwaard omhoog steekt de Wanderer 40P slechts 90 cm en kun je dus varen met 1,20 m water op de plaat...

onder: Een doorlopend gangboord dat volledig vrij is van obstakels. Duidelijk zichtbaar is ook de stuurkuip

Naar buiten kijken terwijl je in de haven of voor anker ligt, dat is het grote voordeel van een deksalon. De dinette aan sb is opklapbaar

midden: De kombuis ligt in het lage deel van het dekhuis. Deze interieurindeling heeft een ruim Frans bed in de eigenaarshut

onder: De navigatiehoek. Onder de bank is veel bergruimte, net als in de zijde onder de ramen

zeker moment overslechts 1,20 meter water.... Ideaal is dat natuurlijk niet en het geeft ook geen realistisch beeld van de prestaties aan de wind. Daarom gaan we weer terug richting vaargeul om het midzwaard te kunnen laten zakken. Het midzwaard dien je met de hand hydraulisch omhoog te pompen en laten zakken is dus gewoon een knop indrukken, een metertje geeft aan hoe ver het is.

Het midzwaard geeft het schip een diepgang van 2,40 meter en dat maakt alle verschil. Koersvast vervolgen we zonder drift ons aandewindse rak, met een snelheid van om en nabij de 7 knopen. De windmeter geeft 50 graden aan de wind aan, dat zou nog iets hoger kunnen, maar dan moeten we de kotterfok wegdraaien. Zo'n kottertuig wordt door veel mensen als ideaal gezien: zodra het harder gaat waaien draai je de genua weg, zet je twee reven in het grootzeil en laat je alleen de kotterfok staan. 'En dan kan je het heel lang uithouden met dit schip,' meent Chiel de Zeeuw.

Geen gestruikel

We zitten in een soort dubbele kuip; de stuurman heeft een eigen iets hogere plek achter een niet al te groot stuurwiel, waar je makkelijk omheen kunt lopen. Die hogere plek is om makkelijk over het dekhuis uit te kijken. De zit is prettig en ergonomisch, de handpomp voor het hydraulische midzwaard is onder handbereik, net als de lier van de genuaschoot. De grootschoot wordt bediend nabij het kajuitschot. De overloop staat op het dak; een wat lomp apparaat dat overbemeten lijkt. De Zeeuw is ook al bezig om er een wat elegant model voor te ontwikkelen.

Ook de bemanning heeft geen klagen, sterker, in de kuip is alle ruimte voor 6 personen. Er zijn overal handgrepen om je aan vast te grijpen. Lekker is het rondlopende gangboord, ook achter de kuip. Deze is bovendien breed genoeg en de verstaging staat buiten het gangboord zodat je er niet omheen hoeft te klauteren. Ook de rails voor de leiogen staan op het potdeksel, er staan werkelijk geen obstakels aan dek, dus struikelen is er niet bij. Of het moest zijn over de elektrische ankerlier, die standaard wordt meegeleverd, zoals zoveel bij dit schip.

Spullen die je bij de hand wilt hebben, zoals lijnen en fenders, verdwijnen moeiteloos in

de bakskisten. Ze zijn enorm, wie een grote reis gaat maken, zou er een wasmachine in kunnen plaatsen. In de bakboordkist (keurig voorzien van gasveer) bevinden zich achter een schot de hydrofoor en de boiler. In de stuurboordkist hangen de motorfilters. Heel handig, want dan hoef je niet in de machinekamer te duiken waar (standaard) de Nanni 50 pk staat opgesteld. Ook die machinekamer is zo ruim dat de wereldreiziger er nog makkelijk een generator en een watermaker bij zou kunnen plaatsen.

Alles in eigen huis

De Wanderer 40P wordt gebouwd op de eigen werf van NAZ, zo'n 100 kilometer ten westen van Istanbul. Wie het schip tijdens HISWA Klassiek heeft bewonderd, zal beamen dat het strak gebouwd is. In 5 maanden is het schip klaar. Chiel de Zeeuw heeft het schip dan zo'n 5 á 6 keer gezien. 'Ik ga iedere maand een week naar Turkije voor de kwaliteitsbewaking. Samen met een Turkse compagnon ben ik voor 50 procent eigenaar van de werf en we bouwen niet op voorraad, maar alleen in opdracht, dat betekent dus sowieso heel veel communiceren met de klant en de werf.'

Het kottertuig biedt veel voordelen. Bij veel wind draai je de genua weg en voer je alleen de kleine kottersfok met dubbel gereefd grootzeil

links: Detail van de merkoverloop in combinatie met een rvs beugel uit eigen huis

wonder en dat ervaar je vooral in het interieur. 'Mensen worden nu eenmaal langer,' zegt De Zeeuw, 'en daar hebben we rekening mee gehouden.' Wat betekent dat het interieur ingestoken is op personen van 2 meter lengte. Nu is schrijver dezes wat kleiner van postuur en die had daardoor wel een beetje het gevoel te verdrinken in dit schip. Maar goed, 'groter went snel, en kleiner nooit meer', dus een kniesoor die daar op let.

Het schip waar we mee varen is een demo-boot en De Zeeuw benadrukt dat er allerlei interieuropties mogelijk zijn. 'Zodra mensen binnen staan gaan ze al fantaseren over wat ze met deze ruimte zullen doen.' De demo-boot heeft een eigenaarshut voorin, met een Frans bed, en een gastenhut met tweepersoonsbed onder de vloer van het dekhuis. De kombuis bevindt zich in de lengterichting, direct na het afstapje vanuit de deksalon dieper het schip in. Badkamer en toilet bereik je via een deur ertegenover. Er is sprake van een echte douche en die zal dan ook gebruikt worden. Geen probleem want er is 500 liter water aan boord. Tegenover de kombuis is overigens een enorme loze ruimte waar je zomaar nog

een wasmachine zou kunnen plaatsen. NAZ-schepen bedacht ook een soort charterversie, waarin sprake is van 3 hutten en een loodskooi voor de schipper, alleen de kombuis wordt dan iets kleiner.

Woning op het water

Na nog een aantal overstagmanoeuvres, waar je uiteraard wat meer tijd voor moet nemen dan op een sloepgetuigd scherp kieljacht, gaat de motor aan. Tegen de wind motoren we langzaam terug naar Harlingen om de fotograaf nog de gelegenheid te geven een overzichtsfoto vanuit de mast te maken.

Als we voor de brug liggen krijgen we regelmatig complimenten over de boot. Een klassieke uitstraling blijft nu eenmaal mooi, zeker in combinatie met een donkere romp en witte opbouw. Maar het draait niet om uitstraling alleen. De zeileigenschappen zijn verrassend goed, om eerlijk te zijn had ik mij een minder levendig schip voorgesteld bij deze toerzeiler pur sang. En dan is er natuurlijk altijd nog de leuke bijkomstigheid dat je met dit schip op plaatsen kunt komen waar kieljachten alleen maar van kunnen dromen - zoals op een droogvallende plaat. Voeg dat bij het feit dat je dit "ruimteschip" letterlijk kunt gebruiken als woning op het water en en het kan niet anders of er zullen veel liefhebbers voor deze moderne klassieker zijn. *ℓ*

Werd de afbouw vroeger deels in Friesland gedaan, nu gebeurt vrijwel alles onder 1 dak. Dus ook de inbouw van de techniek en zelfs het maken van de mast. In Friesland zet De Groot uit Stavoren nog wel de tuigage erop. Zoals gezegd is de Wanderer 40P een ruimte-

MIDZWAARD

Het midzwaard bestaat uit een hol stalen profiel, met op de randen die de grond zouden kunnen raken - de slijtplekken - rvs. In het interieur vind je het midzwaard nergens terug, maar onder een luik zijn de cilinder, de korte arm waar de cilinder tegen drukt, en de as te zien. De as waar het zwaard op draait is van 80 mm rvs en is sterker dan het profiel. Bij een beroering klapt het zwaard eerder dubbel dan de as uit kan breken en een lek zou kunnen veroorzaken.